

показник, після двох днів відновлення знову провалився, але тепер на 9.99% і останнє його найбільше падіння сталося 16 березня, коли показник впав на 12.93%, це падіння перевищило те падіння, яке в історії ми називаємо обвалом фондової біржі 1929 року, або ж Чорним Понеділком 1929 року, яке передувало Великій Депресії. Вважається, що лише падіння ринку у жовтні 1987 року являється гіршим, ніж обвал цього року.

Як правило, падіння фондового ринку означає початок рецесії. Як ми вже зазначили вище, інвестори продають акції компаній та вкладають гроші у короткострокові цінні папери казначейства. Що тут цікаво, це те, що спостерігається інверсія кривої дохідності (*inverted yield curve*) – це коли дохідність за короткостроковими паперами перевищує дохідність довгострокових паперів, така аномальна ситуація з американськими цінними паперами, як показує історія, прогнозує рецесію. До того ж, сама дохідність цих цінних паперів рекордно мала, аде значна частина інвесторів переходять з акцій на державні бонди, а підвищений попит зменшує їх дохідність.

Таким чином, цей обвал став історичним. На жаль, пройшло досить малу часу, аби оцінювати його наслідки на економіку, їх, у повній мірі, ми зможемо проаналізувати через пів року, а то й більше, проте вже сьогодні можна сказати, що даний обвал вплинув на акції компаній, а отже і на їх майбутню продуктивність, також на доходи багатьох інвесторів, особливо тих, хто тримали свої життєві статки у фондовому ринку. Найтрагічніша можлива ситуація, якщо цей обвал передуватиме кризі, подібно до обвалу 1929 року. Проте, на разі, є важливіші проблеми, аніж падіння економіки – світова пандемія, яка забиравала життя майже 50 тисяч осіб, не вщухає і невідомо коли саме їй настане кінець. Зараз світові лідери мають об'єднатись для подолання пандемії, і вже потім вирішувати проблеми економічного характеру.

Список використаних джерел:

1. Amadeo K. How does the 2020 Stock Market Crash Compare with Others? Available at: <https://edition.cnn.com/2020/03/08/investing/oil-prices-crash-opec-russia-saudi-arabia/index.html>.
2. Кухта П. В. Кризи, їх причини та наслідки. Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1439>
3. BP Stock Chart. Available at: <https://www.tradingview.com/symbols/NYSE-BP/>
4. Amadeo K. Inverted Yield Curve and Why It Predicts a Recession. Available at: <https://www.thebalance.com/inverted-yield-curve-3305856>
5. Egan M. Oil crashes by most since 1991 as Saudi Arabia launches price war. Available at: <https://edition.cnn.com/2020/03/08/investing/oil-prices-crash-opec-russia-saudi-arabia/index.html>
6. Прімерова О. К. Особливості розвитку фондового ринку України // Ефективна економіка. - 2016. - No5. Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4948>.
7. Лук'яненко І.Г. Оцінка ймовірності настання кризових явищ в фінансовому секторі України // Науковий журнал „Бізнес Інформ”, Харків, No5(2), 2011(399). - С.50-54.

Гробовська Д. С., Заїка А. В.
Студентки 2 р.н., НаУКМА

ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ В УКРАЇНИ

Розвиток сучасної економіки передбачає науковий аналіз та розуміння тих організаційно економічних механізмів, які використовуються державою під час здійснення своїх основних функцій. Найважливішою в цьому відношенні є створена система фінансово-економічного контролю, яка має забезпечити рівновагу та доцільність функціонування суспільства.

Державний фінансовий контроль – різновид фінансового контролю, що здійснюється відповідними органами державного фінансового контролю. Він полягає у встановленні

фактичного стану справ щодо дотримання вимог чинного законодавства на підконтрольному об'єкті, спрямований на забезпечення законності фінансової дисципліни й раціональності в ході формування, розподілу, володіння, використання та відчуження активів, що належать державі, а також використання коштів, що залишаються в суб'єкта фінансових правовідносин у зв'язку з наданими пільгами за платежами до бюджетів, державних позабюджетних фондів та кредитів, отриманих під гарантії Кабінету Міністрів України.

Основною метою державного фінансового контролю є:

- 1) виявлення на підконтрольних об'єктах порушень принципів законності, ефективності, доцільності й економії при формуванні та використанні державних фінансових та матеріальних ресурсів, відхилень від прийнятих норм, стандартів на найбільш ранній стадії;
- 2) попередження фінансових правопорушень;
- 3) притягнення винних до відповідальності, забезпечення відшкодування заподіяних збитків;
- 4) вжиття заходів щодо запобігання таким порушенням у майбутньому.

Із метою вдосконалення фінансового контролю з 28 квітня 2020 року в Україні набуває чинності новий закон про фінансовий моніторинг, яким послаблюється моніторинг для сумлінного бізнесу і відповідальних громадян і посилюється контроль для недобросовісних підприємців і окремих осіб, які займаються злочинною діяльністю.

Раніше фінансові компанії в обов'язковому порядку повідомляли Держфінмоніторинг про операції від 150 тисяч грн в еквіваленті, а серед підстав для цього було 17 ознак. Зараз збільшили граничний поріг суми до 400 тисяч грн і зменшили список ознак операцій, про які треба обов'язково повідомляти - тепер їх всього чотири.

Відповідно до закону, транзакції можуть вважатися підозрілими, якщо це:

- складні фінансові операції;
- незвично великі;
- проведені незвичайним способом;
- операції, які не мають очевидної економічної або законної мети.

Тепер у суб'єктів первинного фінансового моніторингу більше маневрів для визначення того, чи є підозрілою фінансова операція.

"Банк або інша фінансова установа повинні самостійно налагодити систему фінансового моніторингу, щоб виявляти дійсно підозрілі операції і щоб наступного разу галерея безпідставно зупиняти транзакції клієнтів, просити одні і ті ж папірці", - відзначають в Мінфіні. Згідно з оновленим законом, суб'єктами первинного фінансового моніторингу стають бухгалтери, які надають приватні послуги. Відтепер вони також повинні перевіряти фінансові операції своїх клієнтів і повідомляти про підозрілих в Держслужбу фінмоніторингу. Бухгалтер, банк або інший суб'єкт фінансового моніторингу, який супроводжував підозрілу операцію і не зупинив її, отримує високі штрафи.

Згідно з оновленим законом, відтепер в Україні під фінансовий моніторинг підпадають операції з віртуальними активами. До переліку суб'єктів первинного фінансового моніторингу додаються компанії, які надають послуги з обміну, зберігання, реалізації, переведення електронних грошей. У тому числі в цю категорію входять компанії, діяльність яких пов'язана з криптовалютами

Виходячи із зобов'язань України в частині гармонізації законодавства до вимог ЄС, на сьогодні стоїть завдання створити цілісну систему державного фінансового контролю, яка гармонійно поєднає зовнішній та внутрішній контроль, але не в плані єдиного підпорядкування, а в напрямку ефективного розвитку контрольних органів, гармонізації їх діяльності, впровадження єдиних стандартів фінансового контролю. Рух в такому напрямі

дозволить зосередити зусилля контрольних органів на виявленні найбільш гострих проблем розвитку економіки, нецільового та неефективного використання фінансових ресурсів, а також виробити спільні пропозиції в частині удосконалення системи управління ресурсами держави на мікро- та макrorівнях.

Насамперед, необхідно розробити та ухвалити на державному рівні Концепцію побудови цілісної системи державного фінансового контролю та прийняти узгоджене рішення, у який спосіб доцільно ввести в дію базові норми з регулювання державного фінансового контролю: шляхом а) прийняття окремого Закону "Про державний фінансовий контроль"; б) доповнення Бюджетного кодексу України окремим розділом "Система державного фінансового контролю", який має включати статті, що регулюють систему органів державного фінансового контролю, принципи, стандарти, типи, види державного фінансового контролю, а також детально визначати компетенції органів зовнішнього та внутрішнього контролю, порядок взаємодії органів.

Таким чином, на даний час найбільш гострою проблемою є формування цілісної правової бази, яка повинна врегулювати повноваження, відповідальність, методологію та інструменти діяльності суб'єктів зовнішнього та внутрішнього фінансового контролю.

Список використаних джерел:

1. Гуцаленко Л. В. Державний фінансовий контроль: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Л. В. Гуцаленко, В. А. Дерій, М. М. Коцупатрій — К.: Центр учбової літератури, 2009. — 424 с. — ISBN 978-966-364-877-4.
2. Сайт новин економіки – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://delo.ua/economyandpoliticsinukraine/v-ukraine-vvodjat-zhestkij-finansovyj-kontrol-i-363772/>.
3. Магута Р. М. Напрямі удосконалення державного фінансового контролю в Україні – [Електронний ресурс] - Режим доступу до ресурсу: http://www.economy.in.ua/pdf/11_2012/27.pdf
4. Лук'яненко, І., Віт, Д. (2017). Системний аналіз формування державної політики в умовах макроекономічної дестабілізації.

Дацків А. Т.

Студент 2 р.н., НаУКМА

ВПЛИВ КРИПТОВАЛЮТ НА ФІНАНСОВУ СИСТЕМУ

Фінансова система кожної країни має свої відмінності, характерні риси розвитку та вдалі чи невдалі стратегії, проте всі існуючі фінансові системи об'єднує існуюча форма винагороди за роботу яку кожна людина вкладає у суспільство – фіатні гроші двох видів – паперові та електронні банківські зобов'язання. Проте, як показує історія, розвиток торкається абсолютно всього, зокрема і форми грошей, а отже і інституцій які створені для операцій із грошима. Найбільш ймовірною наступною сходинкою розвитку грошей є криптовалюти, які своєю зручністю та захищеністю значно кращі за теперішню форму грошей проте без прийняття спільногою та інституціями грошами поки що не є. Проте не якщо, а коли криптовалюти займуть своє місце наступної сходинки розвитку грошей, якими вони мають бути і як це вплине на сучасну фінансову систему?

Вплив на державну (фіатну) валюту. Чи може криптовалюта замінити сучасні фіатні гроші? Давайте розберемось. Криптовалюти є надзвичайно зручним засобом розрахунку, покривають велику кількість необхідних послуг (таких як повсякденні валютні розрахунки, інвестуванню, ф'ючерсні контракти та інше), захищені від інфляції (оскільки випуск кількості токенів криптовалюти має початково закладене обмеження), а також надзвичайно захищені через свою систему blockchain [3, с.6-9].